

ubegrændset, saa nøde dog Forholdene ham til at vælge saadanne Personer, med hvem det er muligt overhovedet at regjere; men det er jo den samme Stilling, Kongen hidtil har indtaget, og den selvfamme ønske vi fremdeles, at han skal indtage. Vidne ikke de Kjendsgjerninger, der foreligge fra tidligere Ministerstifter, om det Selvfamme, at der er bleven taget Hensyn til Oppositionen mange Gange — enkelte Tilfælde kunne foreligge, hvor det ikke er slet, men dette modbeviser aldeles ikke Sagen. Sluttelig skal jeg endnu sige en lille Bemærkning til Oppositionen, kæmper i dette Dieblit ikke for at indføre nye statsretlige Doktriner, men den kæmper for at gøre Manden i vor Grundlov til Sandhed og Virkelighed i Folket. Reaktionen kæmper for ved allehaande spidsfindige Lovfortolkninger at indskrænke Friheden saa meget som muligt, indskrænke dette Things Betydning saa meget som muligt og derigjennem det store Valgerfolks Betydning. Begge Partier have ikke ringe Midler til deres Raadighed, og derfor vil den Kamp, vi nu gaa indde, blive ført med Kraft og Styrke fra begge Sider. Heller ikke vi mangle ganske Vaaben. Heller ikke vi mangle Midler til at føre Kampen. Vagved os staar et livskraftigt Folk med Frihedsjind, beredt til at tage Kampen op for sin Frihed. Allerede ved Valgene den 20de September forrige Aar viste det, hvorhen dets Ønsker gik, og i de Maanedes, der ere gaaede imellem forrige Samlings Slutning og denne, have Valgerne haat den rigeste Leilighed til at komme til at udtale sig om, hvorvidt de vare i Samstemning med Oppositionen eller ikke. Alle vide — jeg tvivler ikke om, at lige saavel Høire veed det som Venstre, at rundtomkring i Landet har netop Oppositionen modtaget Vidnesbyrd om fuldeste Samstemning fra Valgerfolket. Det er altsaa til Overflod godtgjort, at de vidste, hvad de gjorde, og hvad det gjaldt. Er der end Bønder, som synes at heile til en Historiens Dom, som man ikke skal misunde dem, er jeg dog vis paa, at et langt overveiende Flertal af Folket skal vise Reaktionen paa en grundig Maade, at det Bind, de havde for Dinene i 1866, er faldet, og at nu se de Sagerne helt anderledes end den Gang. Det synes, som om vore Retslærde i denne Sal tro, at Folkets Frihedsbegreb kan bestemmes ved sine juridiske Lovfortolkninger. Maa jeg sige de lærde Herrer, at Friheden er ikke et juridisk Begreb, Friheden er en levende Folkebevidsthed, der upaavirket af alt Swisteri og al Spidsfindighed skal føre vor Frihedskamp frem og til Seir. tidlig eller sild.

Scavinius: Enhver, der nøie har fulgt disse Dages Forhandlinger, maa det have slaaet, at det ærede Flertal i Grunden ikke er ganske enig; ijer naar man sammenligner den Tale, som det ærede Medlem for Kolbing (Berg) holdt, med

den, det ærede Medlem for Aalborg Amts 5te Valgkreds (B. Solm) holdt, bliver dette tydeligt. Medens den Første stillede saadanne Forbringere, som fra hans Modstanderes Side udelukker enhver Forhandling og gjøre en Kamp til det Yderste nødvendigt, stillede den Anden sig derimod paa en saadan Maade, at skjøndt ganske vist Situationen for Dieblittet er en saadan, at jeg saa godt som enhver Anden her i Salen veed, at der Intet er at opnaa, er der dog ret god Udsigt til, at man med ham og hans Meningsfæller en Gang i Fremtiden, naar Læberne ere blevene lidt roligere, vil kunne opnaa en meget god Overenskomst. Det har ganske vist sin Interesse at se, hvorledes den Situation, der nu desværre er til Stede, er kommen frem. Inden de sidste Valg udgjorde de Herrer ogsaa et stort og mægtigt Parti, men endnu vare de kun en Minoritet, der vel ofte vorede til Majoritet, men dog endnu ikke udgjorde en fast sluttet Majoritet. Man kunde den Gang endnu forhandle med dem; det var muligt for anderledes Tænkende at træde i Forbindelse med dem, at komme til praktiske Resultater. De opnaaede heller ikke saa ganske Lidt i det Par Aar, der gik forud for Kampen. Jeg skal imidlertid ikke komme nærmere ind derpaa, men kun bemærke, at man dog allerede den Gang tydelig mærkede den Utaalmodighed, hvoraf de levende Kræfter i Partiet vare betagne. Det var klart nok, at man satte stort Haab til de nye Valg; man haabede at komme her ind i Salen som Majoritet og derigjennem at blive Herre i Folkethinget, og saa levede man i den Indbildning, at fordi man var Herre i Folkethinget, skulde man tillige være Herre i Staten. De nye Valg kom og fik et uheldigt Udfald (Stemmer: Uheldigt?) Jeg siger et uheldigt Udfald, og jeg tror, at det vil vise sig i Fremtiden, at Udfaldet har været uheldigere for det Parti, der blev Majoritet, end for dets Modstandere. Man mødte her med det Haab, at nu vare alle Veie bane, nu maatte al Modstand være brudt; men man saa sig snart, at saa let gik det heller ikke. Det, hvorpaa det da kom an for de Levende, maatte ganske naturligt være at samle deres Parti til en kraftig, tæt sluttet Enhed, der kunde agere imod deres Modstandere, specielt imod Ministeriet, som man jo fra først af vidste, at de Herrer vilde til Livs. Herimod var der nu ikke det Mindste at sige. De vare Ministeriets bestemte Modstandere, og Intet var naturligere end, at de søgte at bervirke, at dette Ministerium traadte fra, saasnart sse kunde. Det, der maa beflages, er den Maade, hvorpaa man søgte at faae sin Hensigt ført igjennem. Efter et uheldigt Forsøg under Skolelovens Behandling fremkom noget længere hen i Sessionen den Rækkefølge af Dagsordener, som — vistnok meget mod Beregningen — kun gjorde Lidet Indtryk udenfor den Kreds, som engang hørte til det Parti, der indbragte dem. Da imidlertid nu Stemningen var bleven tilstrækkelig bevæget,